

ESTD : October, 1994
THLA TIN CHHUAK CHANCI INBU

MARCH 2020

Kristian Naupang

Vol. 26 Issue No. 306

THU AWIH LOH PAWIZIA

-
- Chhân lêtna • Naupang rinawm - Dinga
  - Ro hman tlâk loh • Sum enkawltu

Kum 26-na

March 2020

Bu 306-na

Editor

Rinsailovi (Ph. 9856930670)

Managing Editor

Rev. Dr. C. Chawngmingliana

Joint Editors

Rev. P.B. Mankima

Upa B. Lalhmunliana

R. Lalbiakdika

Zohmangaiha

Circulation Manager

Upa C. Lalbiakluanga

K R I S T I A N N A U P A N G

Synod Office, First Floor
Mission Veng, Aizawl -796001
Phone - 0389-2324590

e-mail:

kristiannaupang@gmail.com

A man pe duh leh a bu la duh
chuan Circulation Manager
hriattîr tûr a ni.

Kum khat lâk man ₹ 50.

Kristian Naupanga thu chhuahte hi Editor ngaih dân a ni vek kher lo

A chhûnga thu awmte	Phêh
1. Editorial	1
2. Chhân lêtna	2
3. Thu âwih loh pawizia	4
4. Naupang rinawm - Dinga	7
5. Ro hman tlâk loh	12
6. Pangpâr ɽangkaizia	16
7. Riangvaite hnênah Chanchin Țha	18
8. Sum enkawltu	20
9. Hmutheitua	24
10. Hriatzauna	26
11. Chei chhuah	31
12. Ka hmuh ang hmu thei rawh	32

Editorial

Nu leh pa thu in âwih em ? Bible-ah chuan nu leh pa thu âwih hi dam reina a ni tih kan hmu a. Mi pakhat pawhin a nu leh pa thu a âwih vânga a dam rei thu min hrilh a ni.

Nu leh pa thu âwih loh chuan thil sual tih a awl êm êm ðhîn. Kei pawh Junior leh Intermediate Department ka nih laiin Pathianni chawhnu inkhâwm hi ka peih lo êm êm mai a, ka ðhianten inkhâwm lo tûrin min sâwm a. Inkhâwm lovin ball kan pêt ta a. Mi in sak lai kawtzâwla ball kan pêt laiin mi inrel lai chu kan tichhia a, a bang te chu kan tibâl nasa khawp mai a. Puitlingin min hmu a, min hau hrep mai a. Tlaiah ka nu leh paten inkhâwm loh pawizia chu min hrilh nawn leh bawk a ni. Ka nu leh pa thu âwihin lo inkhâwm ta ila chuan thil ka tisual lo tûr kha a ni a; mahse, an thu ka âwih loh avângin mi pawikan sawi a; mahni kan inthiam lo bawk a, a pawihle a ni.

Nu leh pa thu âwih hi a tîrah hrehawm hmêl mah se a tâwpah chuan a lo ðha êm êm zâwk ðhîn. Nu leh pate hi he leia kan Pathian hmuh theih an ni a, an thu kan âwiha kan zawm peih loh chuan mita kan hmuh theih loh kan Pathian thu engtin nge kan âwih ang a, kan zawm chuan ang? Nu leh pa thu âwih hi Pathian thu âwihna a ni.

CHHÂN LÊTNA

*VL Hmangaihzuai
Presbyterian Hmeichhe Hostel, Kulikawn/Pune*

Mi zawng zawng hian hlauh kan nei vek a, kei pawhin hlauh chu tam tak ka nei a; mahse, ka nu leh pate beiseina phâk loh hi ka thil hlauh berte zînga mi a ni.

He khawvêl êng ka lo hmuh ve aṅang khân anni chuan theihtâwp chhuahin min lo enkawl sei lian a, ka nawm loh hlauvin an theih ang tâwkin an thawk a. Ka dam loh laia ka duh lo chung damdawi, chini nêna rawt sawma min barh ṭhin lai te, zâna tlaivâr a ngaih châng pawha phunnawi miah lova min enkawl lai te, school-a lehkhabu theihngihl min pe tûr ringawta an lo kal lai te ka han ngaihtuah lêk hian ka nu leh pate hian min lo va hmangaih êm!

Rual ka pâwl pha ve lo vang tih hlauvin school-ah min kaltîr a, kan unauin kan mamawh apiang kan hmuh theih nân ka pain hah takin ni tin hna a thawk a, mi zînga awm dân tûr ka hriat nân leh nun mawi tak ka neih theih nân zân mutnaah te ka nuin thu ṭha tak tak min hrih te kha ka la hre reng a ni.

Chutiang khawpa min lo hmangaihtute hi an hmangaihna chhâng lêk thei dân lo mah ila, an beiseina tal phâk hi chu ka duh hle ṭhîn.

He khawvêlah hian ‘Tu nge i hmangaih ber?’ tiin inzâwt ta ila, ka nu emaw, ka pa emaw kan tih ðheuh ka ring. A dik alâwm, kan ðhian ðha ber berte ai pawhin kan nu leh pate chuan min hmangaih tlat a ni. Bible chuan, “I nu leh i pa chawimawi rawh,” a ti a. Kan chawimawi theih dân ðha ber chu an thu kan âwiha ðha taka lehkha kan zir hi a ni mai lâwm ni.

I ngaihtuah ve ngai em, i hlawhtlin huna i nu leh pa hlim hmêl tûr chu. “Kan fanu, kan fapa chu doctor/lecturer, engineer, etc. a ni asin,” tih an chhâk ðheuhvin ka ring.

I tâna an thil tih tawh zawng zawng kha thlîr lêt la, nun nuam tak leh hmingðhatna hi chu i hnên aţang hian an phu i ti ve lo maw? An ðhianten an fate an fak sup sup laia inthlahrung taka lo ngawi reng atân chuan ka phal lo deuh a ni. I ðhat lai leh i chhiat ber lai pawha hmangaih rengtu che, thlah lova i kut vuan rengtu te, he leia i Pathian hmuh theih awmchhunte hi engtin nge an hmangaihna i chhân lêt ve dâwn le?

THU AWIH LOH PAWIZIA

*Rev. P. Laltilanhlua,
Bara Dhaka, Dumka, Jharkhand*

Kan naupan lai, Middle School aṭanga High School kan kal choh thleng pawha nuam kan tih êm êm thin chu luia kala tuichên a ni. Kan khua aṭanga hla vak lovah hian lui pakhat a awm a, naupang tâna chênna nuam tâwk vêl leh nula tlangvâlte tân pawha chênna tûr a mawng lamah lî eng emaw zât a awm bawk a. Chutiang taka lui nuam a nih avâng chuan naupang aṭanga nula tlangvâl thlengin kan kal hum hum ṭhîn. Ṭhenkhat pheh chuan Pathianni pawh sawi lovin, inkhâwm lai leh inkhâwm bân hnuah te chu lui chu an pan khâwm a, thil ṭha lo tih nân te pawh an hmang bawk ṭhîn.

Pâwl kua kan zir kuma ka chung a thil thleng kha ka la hre reng mai. Final exam kan zo tawh bawk nêh, in lama a ṭûl ṭûl thawka chhûngte puih kha kan hna a ni a. In chhûnga thawh tûr ṭûl a awm loh châng hian chhûngte pawh hrilh lo hian a rûkin kan khaw bul luih chuan ṭhiante nêh kan kal fo ṭhîn, nuam kan ti thei hle. Ka chhûngte hian tui chêng tûra lui kal chu an phal meuh lo va, a chhan ber pawh tuia ka tlâk an hlah vâng leh thil sual ka lo ti ru ve ang tih an hlah vâng a ni. Chuvângin, a rûka ka kal ve mai châng a awm ṭhîn.

Ni khat chu ka pa nê in hnuai bang kan siam a, c h h û n a h thingpui ina kan chawlh laiin ka ðian

ten lua kala tui chêng tûrin minrawn sâwm a, chhûngte hriat loh chuan a rûkin lui lam pan chuan kan chhuak ta ðâm ðâm mai a. Kan hlimin, nuam pawh kan ti tlâng hle mai. Lui hnâr lama tui thûk lo laiah chuan kan chêng barh barh a; mahse, a aia thûk zâwk leh zau zâwka chên duhin lui mawng lam chu râl chêl chûl chungin kan pan thla ta a. Kan phûr tlân êm avângin a tlânin kan tlân thla a ni deuh ber mai.

Mahse, chutia hmanhmawh taka kan tlân thlâk lai chuan pialtlêp nâl laiah chuan ka tawlhthlu ta zawt mai a, han thawh leh ka tum chuan ka tho thei ta rêng rêng lo mai. Ka ke ding lam chu a zawi vek a, rah ngam a ni lo. Kal chu sawi loh, din pawh a din theih ta miah lo mai a! Kan han en chian chuan pialtlêp nâl laia lung pawng lo awmah chuan ka malpui ruh ka lo sawh a ni âwm a, a nain ka zawi hnawh mai a ni.

Chutia ðiante bawih sâwm ngaia ka awm mêk lai chuan thil tam tak ka ngaihtuah a. Mahni pawha haw thei tawh lo, ðiante puak haw ngai ka lo ni ta mai a. In lama ka chhûngte ka ngaihtuah thleng a,

anni chuan ina awma hnathawk tûrah min ngai ang. A hriat huna ka pa thinrim tûrza te, ka chhûngten min hauh nasat tûrza te ka ngaihtuah thleng a. Chu mai a la ni lo, kein ka kal leh thei ang em? Thiante nêh hlim takin kan infiam leh thei ang em? Football khelh nuam ti ber mai hian ka khêl ve leh thei ang em? Nakin lawkah sikul kan ãan ang a, pâwl sâwm kan zir kum tûr a ni a; eng tikah nge sikul ka kal ve leh thei ang âw tih te ka ngaihtuah a. Ngaihtuahna a vâk kual nasa duh hle.

Ka chhûngte hriat loh leh phal lohva lui ka lo kal ve ngawt mai chu ka inchoh ta êm êm mai a. Nu leh pa thu angin inah khân lo awmin, a ãul apiangah chhûngte kha lo pui ni ta ila chuan ka malpui ruh hi hmun hnih laiah khiin, thla thum lai mai khum beta mut a ngai lo tûr hi a ni a. Nu leh pa leh chhûngte thu ka lo âwih ta lo kha ka inchoh tak zet a ni.

Nangni naupang fel leh duhawm tak takte chuan nu leh pa leh chhûngte thu kha âwih tlat ula, an hriat loh leh phal loh in eng mah ti ve suh u. Nu leh pa phal loh leh hriat lohva thil tih hi chêt sual palh a awl êm êm a, inchoh taka nun min hmantîrtu a ni fo ãhîn a ni. Pathian thu chuan, “Naupangte u, Lalpaah chuan in nu leh in pate thu zâwm rawh u; chu chu thil dik a ni si a,” (Eph 6:1) tiin min hrih a. Pathian thu zawm chu nu leh pate thu âwih zêl hi a ni a, chu chu Pathian duh zâwng leh a lâwm zâwng tak chu a ni si.

NAUPANG RINAWM - DINGA

– *Upa Prof. RL Thanmawia, Ramhlun*

Mi hausanu chu Pi Hmingi a ni a. Pi Hmingi chuan Dinga rinawmzia a hmuh chuan mak a ti êm êm a. A hming te, an chhûngkaw dinhmun te a zâwt ta vek a. Dingan a pain a thisan tawh thu leh, a nu a hrisêl loh avângin a u nêh thei an zawrh chu an ei hmuhna awm chhun a nih thu te, a u Hriati damloh avângam amah chauhva a zawrh tâk thu te a han hrih chuan a khawngaih êm êm a. Dinga hnênah chuan, “He chêng sângkhat hi in chhûngkua ka ãanpui ve nân ka pe ang che,” a ti a. Dinga chu chêng sângkhat *note* bâkah chêng za dang a pêk belh ta zâwk a. Dinga nu hming te, an vêng te chu a lehkhabu teah a ziak a, “Mama, ka la dâwr fo dâwn che nia,” a la ti ta deuh deuh va.

Dinga chu a lâwm bawk si, a zak deuh bawk si a, a mittui a tla zawih zawih a, a rûkin a kawr chuan a mittui chu a hru zauh zauh va. Pi Hmingi chuan a bêng thuk thuk a, “I ðhutnaah va kîr leh tawh rawh, miin an dâwr duh ang che,” a ti a, a kalsan ta a.

Dinga chu lâwm êm êmin a ðhutna lam pan chuan a lân pheï ta a. A bula mi hnênah chuan hlim takin, “Hei chêng sângkhat bâkah chêng za ka rawn hawn belh asin,” a ti a.

A bula nu chuan, “A va mak ve, engtin nge i tih? I kal hlânin chêng sâwmhnih man ka lo hralhsak che asin. Vawiin chu i vânei hle mai,” a lo ti a. Dinga chuan Pi Hmingi thiltih dân zawnzawn chu a hrih ta a. Ina haw thuai thuai a, a nu leh a ute hrih hlân a nghâkhlel tawh hle mai a. A thei zawnzawn chu tlêm a la bâng a. A thei hralh zo lova haw chu dikin a hre bawk si lo va, a awm hle hle thei tawh lo a thaw halh halh a, a bula nu chuan a lo nuih var var ðhîn a.

Chumi ni chuan chawhma lamin a inhralh zo ta vek a, phûr êm êmin an in lam pan chuan a haw ta nal nal a. Ina va thlen veleh chuan in chhûnga a luh hma hmain a nu leh a ute chu a au va, a khêk chêl chûl a. A nu chuan, “Mâma, vawiin chu i va rawn haw hma ve, engtizia nge i va hlim êm êm ve le?” a lo ti a.

A u Hriati chuan, “Mâma, i hralh zo hman em ni? Eng zât nge i lei theih?” a lo ti bawk a.

Dinga chuan intitheï takin, “Eng zât nge i rin?” an ti vêl a.

Hriati chuan, “Thei kha a vaiin chêng zathum man chiah a nia, i hralh zawh vek chuan i hlêp nêh chuan zathum sawmriat a ni ang,” a lo ti a.

Dinga chuan eng mah a la sawi duh rih lo va, intithei takin a pawisa bag chu a theh thla a, “Han chhiar ula, zathum tih vêl chu a ni lo deuh vang a,” a ti a.

A nu chuan a han chhiar dâwn a, chêng sângkhat *note* chu a han hmu a, hlauthâwng deuh chung hian, “Mâma, engtizia nge sângkhat *note* te i rawn hawn tâk?” a ti a.

Dinga chuan nu hausâ tak Pi Hmingin pawisa a pêk sual dân te, a va zawn hmuh dân leh ãanpuina atân chêng sângkhat *note* chu a lo pêk dân te a hrih ta vek a. A sawi lai chuan a biangah mittui a rawn luang zawih zawih mai a.

A nu leh a ute pawh chu an lâwm avângin an hnuk a ulh ãeuh va. Rei lo deuh chu tu mah ãawng chhuak hlei thei pawh an awm lo, an ngawi ãhap a. A nu chu a lo ãawng chhuak leh hmasa ber a, “Ka fate u, ti rawh u, Pathian hnênah lâwmthu i sawi ang u. Pi Hmingi hmangin Pathianin min rawn kan a nih chu. A va han lâwmawm tak êm, Lalpa chu fakin awm rawh se,” a ti a.

A nu chu a ding a, Pathian hnênah a ãawngãai a, “*Aw Lalpa, pa nei lote pa, retheite theihngihl ngai lotu kan Pathian, vawiina kan chungâ i thiltih avângin*

lâwmthu kan hrilh che a, Pi Hmingi avâng pawhin lâwmthu kan hrilh a che. Fapa rinawm tak min pêk avângin ka lâwm a, fanu fel tak min pêk avâng pawhin lâwmthu ka hrilh a che. Kan chhûngkua hi i kutah ka hlân thîn a, kan awm dân tûr zawnz zawnz pawh, kei hmeithai mâwl tak leh hrisêl lo tak hian ka rêl thiam loh avângin i kutah ka hlân thîn a. Vawiinah hian min ngaihsak reng thîn a ni tih i lantîr avângin lâwmthu kan hrilh leh a che...” a ti a, a ÷ap zawih zawih mai a.

A tûk Pathianni zîngah chuan hlim takin an tho va. A nuin ei rawng a bâwl a, a u Hriatin tual vêl a phiat fai a, Dingan chhuat a nâwt fai mawlh mawlh bawk a. Chutih lai tak chuan Pi Hmingi leh a pasal Pu Muana te chu Dinga te inah chuan an rawn lang hlawl mai a. Dinga chuan mak a ti hle mai a, “Ka pi, engati nge in lo kal, lo lêng rawh u. Ka nu, hei hi pawisa min petu chu a nih hi,” a ti a.

Pi Lâwmi chuan, “Aw, a ni maw. Engtiziaa kan inte rawn zawnz chhuak nge in nih le? Dinga chung a in thiltih dân êm êm kha a ropui a, kan lâwm lutuk hi kan biangah mittui a luang reng mai a ni,” a ti a, chibai a bûk a. A sawi zâwnz te chuan a mittui a tla zawih zawih mai a.

Pu Muana chuan, “Dinga nu, hei kan nu hian i fapa rinawmzia hi mak a ti êm êm a, ‘hetiang mihring hi an awm theih ka lo ring ngai lo’ a ti hial a. A khawngaih ve ngang che u a niang, ‘i zawnz chhuak

ang, an inah i lêng ngei ngei ang,' a ti sek sek a, kan rawn rin zawn che u alâwm le," a ti a, a nui vur vur a.

Pi Lâwmi chuan, "Hriati, i pi leh pute hi thingpui va lum teh," a ti a. Pu Muana hnênah chuan, "Keini ang in tawp takah hi chuan rawn lên pawh a ngai hleinêm, in tizahthlâk êm mai. Kan inah chuan t̄hutna t̄ha pawh a awm hleinêm. In hmêl ka hmu chu ka lâwm bawk si, awm ngaihna pawh kan hre lo..." a ti chûl a.

Pi Hmingi chuan, "Pi Lâwm, Dinga hi a rinawmin a fel bawk si, a hmêl te hi a t̄ha ka ti lutuk a. A u leh a nu ngei pawh hi rawn hmuh thuai che u ka châk a. Ka rin ang ngeiin in fel a, i fanu pawh hi a hmêl pawh a t̄hat hi le. Ka rilru tak tak kan sawi ang e aw, t̄n a t̄ang chuan i fate hi in t̄awm ila, i fate ni b̄ik tawh lo se, kan fate ni se ka duh a ni," a ti a.

Pi Lâwmi chuan, "Awi in tizahthlâk êm mai, an fel awzâwng lo, in lo intawng fuh mai mai a ni," a ti a.

Pu Muana chuan, "Dinga nu, rem ti ula chuan kan in bul huanah in pakhat kan nei a, chutah chuan in nufaza hian awm ula, a t̄ul ang angin kan in t̄anpui tawn ang a kan ti hial a; mahse, in duh dân dân ni se," a ti a.

Tichuan, Pu Muana te in pakhatah chuan Dinga te nufaza chu an chêng ta a. Hriati chu âr an vulhtîr a, Dinga chu kum thum lai sikul a châwl tawh na a, lehkha an zirtîr leh ta a ni.

RO HMAN TLÂK LOH

Ni khat chu Dick-a hian, “Ka nu, ka pi hnênah ka va lêng teh ang,” a ti a. A nu chuan, “Aw, i pi chu min rawn chibai dâwn nia,” a lo ti a. Dick-a chuan, “Nilêngin ka pi hnênah chuan ka lêng dâwn nia,” a ti leh a. A nu chuan, “Ngaw kal tlang te a ngai asin! Lo haw har lutuk lo ang che aw. Tlai thim hnua lo haw chu a ɬa lo vang,” a lo ti leh a. Dick-a chu hmanhmawh zetin a pi in lam pan chuan a tlan ta nghâl a, rei vak lovah a thleng ta mai a, “Ka pi chibai. I dam maw?” a va ti nghâl hlut a. A pi chuan, “Tu nge lo lêng ta chu?” tiin duat takin a lo pawm thuai a. Dick-a a va lên tawh hi chuan a lo hlim ɬhîn rêng a ni.

Dick-a chuan huan vêla tlan pah chuan, “Ka nu pawhin min rawn chibai ang che a ti,” a ti zung zung a. A pi chuan, “I nu thuchahte min rawn hrilh chu ka lâwm ngawt mai. Ti khân i duh ang angin awm rawh khai,” a ti a. Dick-a chu a pi hian a duat baw k a, a lên tawh hi chuan a lo hlimpui êm êm ɬhîn a ni. Dick-a chu a tlan vêl zung zung a. Arnote tharte chu a en vêl a, an lian tawh deuh em tiin a thlêk kual a, apple rah te chu a hmin nge hmin lo ti tein a en a, a pi hnênah chuan, “Ka pi, i apple rah chu a va tuihnai hlawm êm!” a han ti a. A pi chuan, “A rah ɬa ngawt asin. Lo la, ei ta che,” a lo ti a. Dick-a chu hrilh nawn a ngai lo kher

mai, “Ka pi, i apple rah chu a thlum tui tak tak a ni. Nikuma mi aiin a thlum daih zâwkin ka hria,” a han ti leh a. A pi chuan, “Nikum kha chuan thlai dang rêng rêng pawh a rah ṭha lo a nih kha. Ruahtui a tlêm lutuk a, kumin pawh hian a rah tam vak lo na a, nikum ai chuan a ziaawm deuh alâwm, a rahte pawh a lian ṭha a, a thlum viau a ni. Bawiha, i duh tâwkin ei ta che, i ei tûr vek tho a nih kha. Nangma apple vek a nih hi,” a lo ti thuai thuai a.

Dick-a chuan nuam a ti khawp a, ina hâwn a tum hun chuan khua a lo tlai hle tawh mai a, “Ka pi, ka va hâwng tawh ang e. Apple duh tâwka ka han ei thei hi a nuam ka ti lutuk,” a ti a. A pi chuan, “I hâwn duh lâwm ni,” a lo ti a. Dick-a chuan, “Hawn i phal chuan hâwn duh e,” a lo ti ve a. A pi chuan, “I ei duh zâwng a nih phawt chuan i tân chuan ka ui hauh lo. I ei duh zâwng ka lo nei hi ka lâwm hle zâwk asin,” a ti mai a. Dick-a chuan bâwmrâng pakhat chu a la a, apple kûngah chuan a lâwn leh ta a, a duh tâwk a lawh hnu chuan a lo chhuk a, “Ka pi, ka lâwm lutuk, ka lâwm tak zet a ni,” a ti a. A pi chuan a lo fâwp a, a lan theih chhûng zawng chu a thlîr a, Dick-a chu ngaw chhûng a va thleng ta a. Ngaw chhûng chu a lo thim deuh ruai tawh a, hmanhmawh zetin a kal ta sauh sauh mai a, “Ka haw tlai leh ta pek a nih hi! Ka nu chuan min lo ngaihtuah leh tawh ang. Mahse, apple ka hawnsak a, min lo hau tawp lo vang,” a ti a, a kal chak sauh sauh va.

Chutia ngaw chhông thim ruih maia a kal sauh sauh lai chuan thing bula thil êng sup sup hi a hmu ta thut mai a. Eng nge maw ni le tiin a pan nghâl rawk rawk a. A han en chian chuan tangkarua ang maiin an tle sep sep mai si a. Dick-a chu a thin a phu dep dep tawh mai a, “Ro hlu ka chhar a nih hi le,” tiin eng mah dang ngaihtuah tawh lovin apple bâwm a khai chu leiah a nghat sawk sawk a, apple chu a bun ruak tê tê a, a bâwmrâng chhôngah chuan thil êng tle sêt sêt chu a dah lût ta sawk sawk a. Chumi zâna in a han thleng chu thil dang eng mah a ngaihtuah thei tawh lo. Bâwmrâng chhônga thil tle sêt sêt hlîr mai chu a ngaihtuah a, a muhîl thei hek lo.

A tûk zîngah chuan hma takah a tho va, a bâwmrâng chu a en nghâl vat a; mahse, eng mah thil êng tle sêt sêt hmuh tûr a lo awm tawh si lo va. Bâwmrâng chhûngah chuan thing them hnâwng cher chur chauh an lo awm si a, a beidawng lutuk chu a nu hnênah, “Ka nu, nizânah kha chuan an ên nalh tehlul nêh,” a ti ta ringawt a. A nu chuan, “A ni rêng ang chu, zânah chuan chutiang chuan an êng ngei ang, tûna a lan dân ang hi an ni lo vang. Hei hi thing mawih hnâwng cher chur aṭanga lo awm a ni a, thing thlavâr an ti mai ṭhîn rêng a ni. Zân thim hnuaiyah chauh an êng sep sep thei a, ni êngah chuan enna an nei ngai lo, eng mah ṭangkaina lah an awm hek lo,” tiin a lo hrihfiah ta a.

Dick-a chuan, “Ka nu, ka âtzia ka hre chhuak ta uar uar mai. Ka piin apple hmin ṭha tak tak bâwmrâng khatin min hawntîr a, apple chu ka ruak chhuak vek a, a aiah hêng thing mawih hi ka rawn hâwn ta a nih hi,” a ti ta mawlh mawlh a. A nu chuan, “Thil tam tak hi an lan dân ang ngawt hi an ni lo rêng a nia,” a lo ti a. Dick-a chu ngaw lamah a apple hnutchhiah kha va la leh tûrin a tlân leh ta nghâl a. Va hmu leh tak maw. Apple hmin ṭha tak tak a kalsan te kha a va hmu leh ngei a; mahse, fanghmîrin an lo bâwm khat zo vek tawh si a.

PANGPÂR

TANGKAIZIA

Rose-i chu a dam lo va, a na hle mai a, khum beta a nat avângin duat taka enkawl leh damdawi leh ei tûr ða tâwk pêk a ngai a. Doctor chuan, “A natna atân hian chaw ða ei a pawimawh ber a ni. Damdawi dang aiin chaw ða a ðatpui zâwk ang,” a ti a. Rose-i nu leh pa chu an rethei êm êm mai si a, an khaw hotu ber fanu Lisey-i, nula hmêlða deuh mai chu mi retheite a khawngaih ðhîn tih mi sawi an hriat avângin an pan ta chawt mai a. Lisey-i chuan, “Min rawn pan chu a ða e. In fanu chu ka rawn buaipui ang e,” a lo ti a. Ni tinin sa tuihâng leh arsa leh pudding a rawn pe ta ziah a. Rei lo teah chuan Rose-i pawhin ngai a rawn awh ve leh ta a. A nu pawh chuan, “Hmâna Rose-i kha zawng a ni ta hauh lo mai le,” tiin chhuang takin a fanu chu a en ngawih ngawih tawh mai a ni.

Lisey hmêlða-i pawh chuan, “I hming ang maiin i biangte pawh a tai têk tawh mai alâwm,” a lo ti ve bawk a. Rose-i chuan a nu hnênah, “Ka nu, kan rethei si a, lâwmthu han sawina tûr eng mah lah kan nei si lo va,” a ti ðhîn a. Ni khat chu Rose-i chuan, “Lisey-i tân lily pâr mawi tak zawn ka duh a ni,” tiin ramhnuai a kal a, pangpâr chu a vâng hle mai a, a kal zêl a, ramhnuai pilril lam chu a pan ta zêl a. A tâwpah

chuan pangpâr mawi êm êm mai a va hmu ta a, thliah tuma a kûn lai tak chuan a bul lawka mihring ÷awng ri chu a hre ta thut a, a ngaithla ta a. Pakhat chuan, “A ÷ha alâwm, zaninah zanlaiah ngei chuan a rem ang. Kan khaw hotupa ber hi chuan a tuar ngei tûr a ni. Amah hi ka unaupa thiam loh chantîra, lung ina khungtu a ni alâwm,” a han ti a. Pakhat chuan, “An thingrem pawisa dahna leh an tangkaraw bungbêl zawng zawng pawh kan la vek dâwn nia,” a lo ti ve a. Rose-i chu thâwm dîm êm êmin a kal sawn ta a, hmahhmawh êm êmin a tlân hâwng a.

Khua a han thlen chuan Lisey-i a zawng nghâl a, a hmuh veleh, “Lisey,” tiin a au nghâl a. Lisey-i chuan Rose-i pangpâr bawr pêk chu lâk pahin, “Engtzia nge hlauh i nei elaw?” a lo ti thuai thuai a. Rose-i hah lutuk chu a thaw a chham a, a ÷awng chhuak thei mai baw si lo va. Rei fe hnuah chuan a thil hmuh leh hriat chu Lisey-i chu a hrih thei ta hrâm a. Lisey-in a han hriat chuan Rose-i chu a hruai a, a pa hnênah an tlân ta nghâl a. Lisey-i pawh thil engkim a lo inring hman ta diam a. Zanlaiah chuan rûkru pahnihte chuan an khaw hotupa ber in chu an pan ta ngei a, kawngkhâr an han hawng chu police rualin an lo man ta nghâl a. Lisey-i pa chuan a fanu hnênah chuan, “I thiltih ÷at lâwmman i hmu ta a ni e,” tiin Rose-i khân mi sualte thusawi kha lo hre ta lo sela chuan an chan chhiat tûrzia chu a han ngaihtuah a, a khûr zawih zawih mai a, “Mami, Rose-i damna tûrin theihtâwpin i ÷anpui a, Rose-in lâwmthu sawi nân pangpâr pêk tûr che a zawna lamah kan nunna a rawn chhanhim ta thung a nih hi,” a ti ta a.

RIANGVAITE HNÊNAH CHANCHIN THA

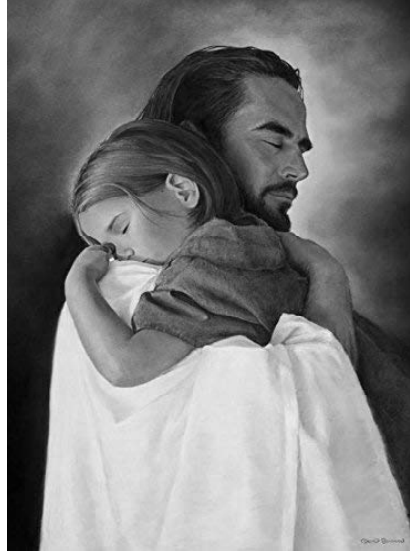
- Rev. Zonunsânga
Tuipuibari

Kohhran chu intodelh tûr tiin kan inzirtîr a, a dik a ni. Hei hi kan kohhran din nghehna leh ropuina pakhat pawh a ni. Kan ti zêl ang. Zawhna inzâwt ila - kan bul hnai maiah kan unauten rim taka Lalpa tân an tih mêk lai hian en liamin, 'intodelh tum rawh u' kan tihsan zêl dâwn em mi ni ang? Hmasa tûr a awm em?

Isuan a ãanpui ãhinte kha a chipuite an ni. An mamawh lai tak khân, 'Mahniin intodelh lo tum ve tawh ta che u' a ti em? ãanpui an ngaih hunah ãanpui hmasain a zirtîr a, luang chhuak thei tûra an awm hunah luang chhuak thei tûrin a fuih bawk. Hei hi Isua policy pakhat a ni ang.

Antiokei miten an theih ang tâwkin Judai rama ãâm tla tuarte tân an thil neihte an thawh khâwm a ni tih kan hmu a. Hei hi thil ropui tak a ni. Kan vêlah rethei zâwk, ei tûr nei lo, rilãâm te an awm ang. Sangha pahnih leh chhangpêr panga hmanga mipui 5,000 hraitu khân nangmahni hian ei tûr pe rawh u min ti nawn leh mai ang em? Kan neih sa hi Lalpan rilãâm zâwk te, mamawh zâwk kan bulhnaia mite tân tihpun a duh ang a! Chutih rualin ãanpui ngai nih aia mite ãanpuitu, petu zâwk dinhmun hlutzia hrethiam tûra kan inzirtîr erawh kan mawhphurhna a ni ngei ang.

Mi ðhenkhat chuan kutdawh rilru kan siam mai mai an ti ðhîn. Eng tehna nge kan hman? A dikna chen awm mah se ngun taka ngaihtuahin mi dangte ðanpuina kawnga min tiðhuanawptu mai a ni thei em? Mi dangte kan ðanpui hian kutdawh tûrin em ni kan ðanpui ðhin? Ni lo ve. ðanpui

an ngaia kan ðanpui mai ðhîn zâwk a ni. Isuan a ðanpui ðhinte kha kutdawh te, riangvai tak tak zâwkte an ni. Hna an thawh theihna tûra pawimawh hmasaah a ðanpui a, a fuih a, a zirtîr a, mahni kea ding thei tûrin a ðanpui a, an kal mai ðhîn chu a nih kha. Kea an kal theih hnu, mahnia hna an thawh theih hnuah kut an dawh thar leh tâk thu kan hmu lo.

ðanpui ngaite ðanpuia hliam tuarte tuam dam hi kan tih ðhin leh kan tih mêk pawh a ni a, hei hi kan ti zêl ang. Rahbi tleu tawh, kal ngîl hlei thei tawh lo te rahbi tuksak te, zirlai harsa ðanpui te, damlo leh chan chhe zâwkte ðanpui hi kutdawh rilru puttîrna a ni kan ti phal dâwn em ni? Mahni kea kal thei tûra kan fuihna leh kan duhsakna hi Lalpan mal a sâwm zâwk ang tih a rinawm êm êm a, a hna kan thawhpuina zâwk a ni ngei ang (Mt 25:40).

SUM ENKAWLTU

Hmânlai hian lal ropui tak mai hi a awm a, mi ða tak mai a ni a, a hausa êm êm mai bawk a. A sum enkawltu bîk atân chuan mi ropui leh lekhathiam pawh ruai lovin tlâng rama berâmpu lo ni ðhîn tawh chu a ruai tlat mai a ni. He berâmpu hi pa narân ve mai a nih avângin lal upateho chuan lal sum chuti zozai mai a han enkawl ta mai chu mak an tiin an îtsîk ta hle mai a, “Kan lal hi a â a nih ber hi,” an ti a. A ðhen chuan, “A la inçhîr leh tho tho ang,” an lo ti bawk a. Hun a lo ral zêl a, lalpa lah chu inçhîr âwm pawhin a lang ta si lo va, a sum enkawltupa chu mi dang zawng aiin a ngainain a duhsak zâwk emaw tih tûr khawp a ni ta zâwk a. Lal upahote chuan an îtsîk zual sauh va, a chungah an thinrim ta hle a, lal sum enkawltupa hêkna tûr zawngin a khawsak dân enthlata tûrte an inruat ta a. Mahse, lalber sum enkawltupa chu pa nuntlang, rilru thianglim tak a nih avângin hêkna tûr an hmu thei si lo.

Ni tin dârkâr khat vêl hi a chênna in hnuai pindan rûkah, tu ma luh ngai lohnaah a kal ðhîn tih chauh an hre thei a, dâwta hêkna tûr an zawng ta ringawt mai a. Lalber hnênah chuan, “Lalpa i sum enkawltu hian a chênna in hnuai a i sum a enkawl te hi a chheprelh a ni,” an ti a. Pakhat chuan, “Lalber mithmuha ða taka

lan der a tum mai mai a ni,” a lo ti bawk a. Lal upaho nupuite lam chuan sum enkawltu chêt dân chu an lo enthla a, lalber hnênah chuan, “Lal in pindan a luah hnuaihia hian eng lai pawhin a inkalh khum tlat reng mai a, lalber rohlu a kawlte hi chheprelha, thuhrûk nân a hmang a ni ngei ang,” an lo ti ve bawk a.

Lal sum enkawltupa hian ni tin vawi khat tal lei hnuai pindan hi a hawng a, a lût ziah thîn rêng a ni. Lalber lah chuan a upateho thusawi chu engah mah a bengkhawn duh si lo. Mahse, an hêk zin tâk êm avâng chuan lalber pawh chuan a ning ve ta deuh va, “Aw le, keimah ngeiin in thusawi hi a dik leh dik loh chu ka fiah ang,” a ti ta a.

Eng mah hrilh lâwkna pawh nei lovin lal chu a sum enkawltupa pindanah chuan a va lût ta thut a, “I pindan chhûng hi rawn en ka duh a ni,” a ti a. Sum enkawltupa chuan, “Aw lalber, i duh phawt chuan rawn lût ta che,” a lo ti a. Lal upahote pawh chuan an rawn zui lût ve a. Lal chuan pindan zawng zawng chu a en kual a, a tâwpah chuan lei hnuai pindan panna kawngkhâr chu a va hmu ta ngei a, kawngkhâr chu a lo inkalh tlat a. Lal upaho hrilh ang khân a sum enkawltupa lah chuan pindan kawngkhâr chu a hawng ta mai bawk si lo va. Lalber chuan, “He pindan chhûngah hian eng thil nge i dah a?” Lal upahote chu an lo nui ru var var tawh a. Sum enkawltupa chuan, “Lalber, thil eng mah ka dah lo,” tiin kawngkhâr chu a la hawsak ta chuang hauh lo mai.

Lalber chuan, “He kawngkhâr hi khawi lam panna nge ni rêng rêng?” tiin a han zâwt leh a. Sum enkawltupa chuan, “Lalber, khawi lam panna mah a ni lo, pindan narân mai mai a ni,” a la ti fan a. Lalber chuan, “Eng vâng a ka luh phal lo nge i nih?” a han ti leh a. Sum enkawltupa chuan, “Lalber, thil han entîr tûr che eng mah a awm loh vâng chauh a ni,” a han tih chuan lal chuan vîn deuh tak hian, “Keimahin ka en duh chuan a tâwk a ni,” a ti ram ta hmak a. Sum enkawltupa chuan, “Lalberin i en duh tlat si chuan le,” tiin a pindan chabi chu a han phawrh a, kawngkhâr chu a hawng ta a, lal leh upahote chu an lût ta dam dam a.

Pindan chhûng chu a ruak huai ringawt a, thil lem intâr takngial pawh a awm lo. Dawhkân hlui tak leh thutthlêng hlui tak sawi deuh leih luih hi a lo awm a. Dawhkânah chuan berâm vên tiang leh phênglâwng leh ramvah chemtê hi a awm a. Tukverh erawh chu a zau hle thung a, ram pawh a hmuh thui theih hle a ni. Ram hla taka tâng dum paw ruih mai te, ngaw hring dup mai te chu tukverh aţang chuan a lang Chiang thei hle a. Sum enkawltupa chuan, “Heta aţang hian tâng dum pâwl ruih mai lo lang te saw ka thlîr thîn a, ka naupan lai hun te ka hre chhuak a, ka lung a lêng êm êm thîn a, chûng hun ngaihtuahna chuan hun ka hmang ral thîn a ni,” tiin a hrih ta malh malh a.

Lalber chuan, “Chûng hun lai chuan i lo hlim hle thîn zâwk a ni maw?” a lo ti a. Sum enkawltupa chuan,

“Aw lalber, i laka lâwm nachâng hre lovah chuan mi ngai lul suh ang che. I mi duhsakna leh i mi rin ngamna avâng hian i chungah ka lâwm tak zet a ni. Mahse, berâm ka vên laia duh hun huna phênglâwng tuma ka zai vang vang ðhin lai khân ka lo hlim zaw ber em ni ang aw, ka ti ðhin asin. Lalber ina inîtsîkna, intaina, insawichhiatna neuh neuh awm ðhin hian min tihrehawm ðhin êm avângin he lai hmun hi ka rilru hrehawm a reh theih nân leh chawlh hahtam nân ka hmang ðhin a; chuvângin, he pindan hi tu ma luh theih loh tûrin ka lo kalh tlat mai ðhin hi chu ka thiam loh liau liau a ni e. ðha zâwka ka ngaih avânga he pindan ka lo kalh ðhin avânga lalber hnên meuhva ka rilru chhûngril ngaihtuahna te puan chhuah a lo ngaih phah ta hi a zahthlâk pawh ka ti ngawt mai,” a han ti leh a.

Lalber chuan a sum enkawltupa chu a pawm vawng vawng a, “Khawvêlah nang anga rilru ðha leh rinawm hmuh tûr an la awm hi ka tân a hlu a ni,” a ti ta mawlh mawlh a. A upahote lam chu a va hawi a, an hnênah chuan, “Ka thusawi chu a dik a ni. Hetianga mi rilru ðha, rilru thianghlim, mi rin tlâk min ðanpui tûra ka bula ka lo kawl thei mai hi ka tân chuan a hlu lutuk a ni. Mahni tâna ðha chauh ngaihtuah mite ai chuan hetiang rilru thianghlim pu mi hi ka thlang zâwk,” a han ti leh a. Lalber leh a sum enkawltupa chu a hma zawng aiin an inngaina ta zâwk emaw tih tûr a ni ta si a, amah hêktute lahin an hêk zui ngam tawh bawh hek lo va.

Tûn hma deuha naupangte leh tleirâwlte awm dân ka hmu phâk a. An awm dân zawng zawng ka sawi lo ang, tlem tê ka'n hrih ang che u.

An inbual khât a, an thuamnaw an su khât a, an balh êm avângin an rimchhia. An ha an nâwt fai khât a, an thaw a rimchhe bawk. An fai loh avângin hrik an ngah a, an balh avângin an hrisêl lo bawk.

Tûnlai naupang leh tleirâwlte erawh chu in inbual zing a, thuamnaw fai in inbel a, ni tin ha in nâwt a, in fai ta, in rimchhe ve lo, hrik pawh in nei ta mang lo, hêngte avâng hian in chungah ka lâwm êm êm a ni.

Nimahsela, demna che u ka nei, ngun takin lo ngaithla rawh u aw:

1. In nu leh paten an âwl hneh lutuk vâng che u nge, ka duh aiin cell phone in khawih nasa. In mitin tlin loh hun a la nei ang a, in mit a fiah loh chuan in buai hle dâwn a ni.
2. Zânah tûl lovah in meng rei mah mah. Zîngah in tho tlai mah mah bawk. Hetianga in awm reng chuan in hrisêlnain a la tuar ang a, in inchhîr vawng vawng hun a thlen hmain sim ula ka va ti êm aw.

3. In taksa hi hmangaih rawh u. In taksa tichhe thei, in hrisêlna tiderthâwng thei thil rêng rêng in kê-ah lût suh se. Hêng - zûk leh hmuam chi rêng rêng te, ruih theih thil rêng rêng te hi in kê ațangin emaw, in thisen zâm ațangin emaw, in hnâr ațangin emaw a luh phal suh u. In taksa hi duat rawh u.

Kei hi chuan e, kawng tin-rêngah fel êm êm reng ula, hrisêlna ța tak nei vek ula, ‘mi sual’ tia miten an sawi

che u hi ka phal lo a, in zirlaiah a thiam ber niin, hlawhtling takin zir chhuak vek ula, Pathian tân leh kohhran tân mi țaangkai ni vek tûrin ka duh ngawih ngawih che u a ni. Chutiang mi in nih loh ka hlauh êm avângin awm dân ța leh ța lo hi ka hrih zêl dân che u. Ka thu in âwih phawt chuan in la hlawhtling ngei ang.

INDIA RAMIN VÂN SÂNG CHANCHIN A ZIRNA ATÂNA KRISTIANTE INPÊKNA

Thla lem (satellite) chanchin hi sikulah kan zir tawh hlawm em aw? Satellite chu thil, kalkawng bîk neia amah aia thil lian zâwk hêl kual ðhîn hi a ni a. Entir nân thla (moon) hian kan awmna lei (earth) hi a hêl kual ðhin avângin thla chu lei tân chuan satellite a nih chu. Satellite hi Pathian siam sa (e.g. thla) leh mihring siam chawpah te a ðhen hlawk theih a. Satellite siam chawp zînga a hmasa ber chu Russia-in kum 1957 October 2-a an kah chhuah Sputnik a ni.

Satellite te hi an ðangkai êm êm a. Kan inbiak pawhna leh chanchin kan inhriat pawhna hmanrua chi hrang hrang - radio te, TV te, mobile phone te, internet te leh thil dangte pawh hi satellite kal tlanga hmang thei kan ni. Hei mai bâkah hian sik leh sa chungchâng hrih lâwktu atân te, leilung chanchin zir chian nân te, leh thil dang tam takah a ðangkai tak zet a. Satellite tel lo hi chuan kan khawsa thei tawh lo a ni ber mai.

Satellite siam chawp hmasa ber Russia-in a kah chhuah aţanga kum tam a ral hma, Mizoten ‘mahniin

kan ding thei' tia India awpna hnuai ațanga zalenna kan sual hma deuh ni bawk si khân India sawrkâr chuan satellite țangkaizia hriain siam chhuah ve ngei a tum ta a. Tichuan, kum 1962 khân Dr Vikram Sarabhai (Father of Indian Space Program tia an vuah tak hial) chuan vân lam chanchin zir bingna hmun tûr remchâng a zawng kual a. Ram chhûnga hmun tam tak a enkual hnuah Kerala-a Thumba hmun chu a țha ber dâwnin a hre ta a. He lai hmun hi equator hnaihna lai a nih avâng leh India ram chhûngah chuan a thenawm ram pahnih, a ngeih loh tak takte - Pakistan leh China ațanga hmun hla lai tak a nih avângin vân lam chanchin zirna hmun han din nân chuan a remchâng hle dâwnin a hria a ni.

Dr Sarabhai hian Thumba hmun hi an han belh chian chuan sangha mantu mi sâng chuang zet khawsakna hmun leh hmânlai ațanga lo awm tawh St. Mary Magdalene Biak In leh chu Biak In bul maia Bishop Office awmna hmun a lo ni a. Dr Sarabhai chuan vân lam chanchin zir bingna hmun tûr neih tumin politician-te leh sawrkâr mi liante an be kual a, phalna neih chu a lo harsa êm êm mai hi a lo ni a. A tâwpah chuan chu lai hmuna Kohran hotu, Bishop of Trivandrum, Reverend Father Dr Peter Bernard Pereira chu be tûrin thurâwn an pe ta a.

Tichuan, Inrinni vawi khat chu Dr Sarabhai chuan Bishop chu va hmuin research tihna tûr hmun a mamawhzia chu a hrih ta a. Bishop chuan a tûk

Pathiannia an inkhâwmnaa lo tel tûrin Dr Sarabhai chu a hrilh ta a. Pathiannia an inkhâwm bânah chuan Bishop chuan kohhran mipui hmaah chuan thu sawiin, “Ka fate u, kan zîngah hian scientist hmingthang tak mai a rawn tel a. Ani hian kan Biak In leh ka chênna inte hi vân sâng chanchin zirna hmun atân a duh a. Ka fa duh takte u, science chuan zir bingna hmangin thu dik a zawng a. Kawng khata ngaihtuah chuan science leh thlarau lam thil kan tih hian thil tha ti tûrin Pathian kaihhruaina leh malsâwmna an mamawh ve ve a ni. Ka fate u, Pathian chênna hmun hi science zir bingna atâna hman ʔangkai tûrin kan pe thei ang em?” a han ti a. Mipui chuan, “Thei e a,” tiin an chhâng ta dual mai a. Chutia rem an tih tâkah chuan chu lai hmuna lawi Kohhranhote Biak In leh Bishop awmna hmun tûrte chu hmun dangah an ngaihtuahsak a; Dr Pereira leh a kohhran mipuite chuan an Biak In leh an Bishop chênna inte chu vân sâng lam chanchin zirna hmun atân chuan an lo pe ta a nih chu.

Tichuan, Thumba-a St. Mary Magdalene Biak In chu India space scientist ropui Dr A.P.J. Abdul Kalam tehoin zir bingna an tihna hmun, rocket siam tûr an duanna hmun, an rem khâwmna hmun; Bishop chênna hmun pawh chu an office pui ber an lo ni ta a. He lai hmuna hian Thumba Equatorial Rocket Launching Station (Rocket kah chhuahna hmun) an lo din ta a. A hnuah a dintu hming chawi hian Vikram

Sarabhai Space Centre (VSSC) tia thlâk leh a ni ta a. November ni 21, 1963-ah chuan India space rocket hmasa ber Nike Apache, St. Mary Magdalene Biak Ina an rem khâwm ngei mai chu an kâp chhuak ta a ni. He lai hmun aṭang hian rocket tam tak kah chhuah tawh a ni a. St. Mary Magdalene Biak In pawh hi Indian Space Museum atân tûn thlengin an hmang zui ta a ni.

Thumba khuua vân sâng lam zirna hmun an din aṭang hian India ramin vân lam chanchin a zirna chu nasa takin a ṭang cho va. Tûnah phei chuan India chu vân sâng chanchin zirna leh satellite kah chhuahna lamah khawvêla hmahruaitute zînga mi a lo ni ta hial a ni.

Kan Biak In leh kan Pastor-te chenna hmunte hi sawrkârin thil a zir bingna hmun tûr atâna a hman tûrin chhuahsan tûl ta se kan phal ve hlawm ang em aw? Keini chuan kan ui viau lo ang maw? Thumba khuaa Kristiante India-in vîn sâng lam chanchin a zir chianna atâna an inpêkna hi a ropui mang e ti r'u. India ram pum huap ngaihtuah chuan Kristiante hi mi tlêm zâwk fê kan ni a. Tam tak pheih chuan Kristianna chu khawthlang mite sakhua niin, India rama Kristiante pawh ram dang sakhua zuitu tiin, ram leh hnam hmangaihna tak tak nei ve loah an ngai thîn. An ngaih dân a dik tâwk lohzia hi St. Mary Magdalene Biak Ina lawi thînte India ramin vîn sâng satellite a kah chhuah ve theihna tûra bul tan tak tak nâna an lo inpêkna hian a târ lang chiang viau âwm e.

India ramah chuan vîn sâng lam chanchin zirna hi Indian Space Research Organisation (ISRO)-in an kalpui a.

ISRO - a

thawktute (scientist) hi miin an ngai sâng a, thawh ve pawh an chhâk hle thîn. Keini pawh tumna tak tak nei a, Pathian tih tlat chungah lehkhah kan zir phawt chuan ISRO scientist chhuanawm tak kan la ni ve thei a ni.

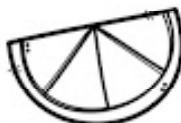
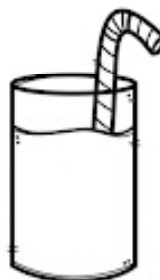

CHEI RAWH LE!

Name _____

© 2019, Kristian Naupang

KA HMUH ANG HMU THEI RAWH

A chung a lemziak chi hnih khi ngun takin en la, a inan lohna chi ruk hmu thei rawh.

A hnuaiah hian a chhâna lo ziak la:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....

SAIRANG DINTHAR KOHHRAN SENIOR DEPARTMENT, 2019

Postal Registration No. MZR/70/2018-2020 RNI Registration No. 66996/96

To,

**RAMHJUN SPORTS COMPLEX KOHHRAN
PATHIANNI CHAWHNU NAUPANG INKHAWM**

Published by Rev. Dr. C. Chawngmingliana
Synod Literature & Publication Board, Aizawl and
Printed at the Synod Press, Mission Veng, Aizawl - 796001.

Copies - 33,500